

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiae Doctoris Canonici Ecclesiae
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentia
Malo, Eiusque Remediis, Variis Item Scitu Iucundissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. IV. Prophanæ abstinentiæ cibi Exempla.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

Thea. vit. hum. vol. 2. lib. 5. tit. Abstinen. Ibidem. animam ageret, confessus est, q̄ ab eo die quo solitudinem ingressus fuerat, panem haud vnquam gustarit; neq; quicquam, cuius ipsum p̄citeret, prolocutus fuerit. Philoromus presbyter in Gallia, annos duo deviginti in cella clausus, pane & cocto omnino abstinuit: Deindè duobus & triginta annis, nullum pomi genus gustauit, vt omni ciborum dulcedine seposita, edendi auiditatem coërcere facilius posset. Apollonius Abbas, panem, olus, herbas, edere solebat; sed ita sanè, vt ea sale condiret, vel aceto maceraret, coctum gustauit nihil. Theonem Monachum, cruda comedisse accepimus; nec in eduliorum apparatu ignis opera vnquam vsurpauit. Hor Abbas, quamdiu solitudinem incoluit, herbis, radicibus, & aqua sustentatus est; pane abstinuit, donec monasterio p̄positus, communi cum aliis cibo vti cepit, tùm vt ipsos lueri faceret, tùm vt quadã vitã aequalitate, sub disciplina contineret. Helix Eremita in finibus Antinoes, quæ est Metropolis Thebaidis, iam ætate decrepito, exiguus panis, & paucissimæ oliuæ, cibus erat; robustioribus verò annis, solidarum interdum hebdomadarum in ediam tolerauit.

Marcus Marullus lib. 4. ca. 2.

Atqui verò hæc, & huiusmodi, stupendæ abstinentiæ exempla, potius à nobis cum admiratione excipi, quàm imitatione exprimi possunt. Illud certe hic admonemur ne ciborum lautitias tantoperè contemnemur, quin potius parabili ac frugali obsoniorum apparatu, vitæ necessitati pareamus.

CAPVT IV.

Prophana Abstinentiæ cibi exempla.

Lib. 3. de varia hist.

Sacris, Politica subnectimus Temperantiæ paradigmata; eaq; vt satietatem ac tædium euitemus, nostro more, haud multa.

Lace-

Lacedaemoniis iuxta & Romanis lex erat, inquit Aelianus, ne cui licitum esset cenare, quæ, vel quantum ipsi liberet. Nam cum per alia ciues ad temperantiam reuocare voluerunt, tum non minimè per rationem mensæ. Idem de Lyfandro sic scribit: Lyfandro Spartiatæ, in Ioniâ proficiscenti, hospites quos habebat in Ionia, cum aliis multis, etiam bouem & placentam, dono miserunt. Qui placentam contemplatus rogauit, quid cupediarum id esset. Cui, cum is qui attulerat, responderet, ex melle, caseo, aliisque rebus confectam esse, sed hoc, inquit Lyfander, date, qui nouerunt. Non enim hic est liberi & ingenui hominis cibus. Bouem verò acceptatum, patrio ritu macclauit, apparandumque curauit, & ex eo cum voluptate comedit.

Philinus, tantæ abstinentiæ fuisse traditur ab Alexandro, ut nullo cibo, nisi lacte victitaret. Eodem teste Moschus Antimolus Sophista, solis caricis vesci solitus est. Et Plato ille diuinus, tantæ fuit frugalitatis, ut in lautissimis cœnis, salem, oliuas, caseum, porrum, atque olera tantum ex agris, adponi iusserit.

Huius virtutis laudem, & Cyrus senior est affecutus. nam cum ad hospitem diuertisset, rogareturque quid sibi cœnæ instrui vellet? Respondit: panem tantum, & sperare se propè fluentem aquæ riuulum cœnaturum.

Perfarum Magi, ad cibum planè nihil, præter farinam & olera recipiebant. Eorundem Reges, pane tantum, pulre, cardamo, & sale vesci solebant, si Alexandro credimus & aliis. Idem liberos suos in summa semp frugalitate & victus parsimonia educabant, ut qui uentutem, Nasturtio tantum, pane, aqua & sale, velut exquisitis valde obsoniis, vesci voluerint. De Ægyptiis quoque constat in cœnarum Magnificentia,

Lacedaemoniorum Romanorum victus moderatio. Ibidem,

Plurimæ aliorum exempla. Genial. di. lib. 3. cap. 11.

Guid. Bistur. ritu. Tempera. ex Xenophonte. Persæ & Ægyptiis hac virtute admirabiles. Fulg. lib. 2. c. 1. Alex. ab Alex. Genia. li. 2. c. 25. & lib. 5. cap. 21.

Lib. 2. ca. 2.
de reb. an-
tiquis.

Samanai,
Essei, Rhodii.
Ex Barde-
sane, Ba-
bylonio
Historico
Theat.
vit. hum.
vol. 1. lib. 5.

Tit. Tem-
peran.

Lib. 2. de
bello Iu-
daico, c. 3.

Alianus
de varia
hist. lib. 1.
Frontinus
lib. 4. c. 1.

Lib. 2. c. 2.
& li. 4. c. 3.
Fulgos. lib.
2. cap. 2.

Egnatius
lib. 2. cap. 3.

& Regali luxu, nihil præter vitulum, & anserem, ap-
ponere permisisse. Iidem, Diodoro Siculo referen-
te, Scirporum, aliisque radicibus, quas sub cineribus
coquebant, caulibus quoque palustribus, quas partim
coctas, partim assas igni, partim crudas pro cibo
præbebant, liberos nutriebant.

Samanai populi, tantæ erant continentia, ut cum
cibus vesci exquisitissimis possent, arborum tamen
pomis iuxta Gangem fluvium uterentur. Essei quo-
que Iudæorum secta quædam, ut ex Iosepho constat,
vino carnis & vxoribus semper abstinerunt. In
Rhodo insula, qui pisces edebant, quasi liberales
commendabantur, qui carnes, agrestes habeban-
tur, & calumnia causa γασέεε, id est, ventres appel-
labantur.

Huc pertinet & illa belli ducum temperantia, qui
ita milites continuere suos, ne quicquid cibi, præter ius
& fas, appetere auderent. Quintus Metellus, inquit
Frontinus, bello Iugurthino, lapsam militum disciplinam
restituit, cum insuper prohibuisset, alia carne, quam assa-
elix ad milites uti. Marcus Scaurus, cum pro populi
Romani salute bellum gereret, adeo suos, inquit Ful-
gosus, milites sub disciplina retinuit, ut dum castra mo-
ueret, in ipso castrorum aggere, arborem optimis & ma-
turis fructibus onustam, intactam tamen reliquerint. Bel-
lisarius Constantinopolitanus, ut penè antiquos Ro-
manos, omni virtutis genere æquavit, ita militari
virtute, ac disciplina, superavit. Is cum ad recupe-
randam, à Gothorum manibus, Italiam, à Iustini-
ano missus esset, adeo ab omni maleficio milites
continuit, ut cum iter facerent, quanquam defessi, ad
decerpendos fructus, qui in via ab arboribus pendebant,
nunquam manum extenderint, neque in opacum locum, pa-
bula-

bolatum iuerint. qua re effectum, vt Itali singulari eius continentia moti, spretis his malis, quæ ab hoste poterant perferre, miro omnium consensu, Belisarij virtutem, paruasque eius copias, Gothorum multitudini, in omne cupiditatum genus corruptæ, anteposuerint,

Possent & huius generis, non pauca, isthic exempla produci; sed hic modum facimus. qui volet, in istis sat multum habebit, eximie pulchritudinis, quod imitetur. ea ergo haud limis oculis aspicientes, moderatè

Viuite, lurcones, comedones viuite ventres.

Lucilius.

CAPVT V.

Gulæ detestatio.

VT pestiferam hanc vitiorum segetem, GVLAM, in herba opprimamus, quod aiunt, non solum eius inimicæ frugalitatis armis oppugnanda, sed & suis met telis confodienda erit, dum eius nocumenta ac fæditatem breuiter in publicum statuimus, atq; ad clarum solem exponimus.

Principiò, ab hac lue vt nobis prospiciamus, grauius admonet Sapiens. *Noli auidus esse in omni epulatione, Et non te effundas super omnem escam. In multis enim escis erit infirmitas, & auiditas appropinquabit ad choleram.* quibus verbis innuere voluit, tum latentem in hoc vitio turpitudinem, tum omnis generis morbos, aliaque nocumenta exindè originem ducuntia.

Turpitudo tanta est; vt eam cogitando assequi, facile non possis, adèd, vt Epulones eiusmodi, bestiarum potius, quàm hominum mores, exprimerè cernantur. Vnde Clemens Alexandrinus.

ζ 5

Licet

*Gulæ vitio
pitudo.*